

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 96
Τ.Κ.: 115 27, Αθήνα
Τηλ.: 213 1307209
E-mail: aeleftneriadou@justice.gov.gr

Αθήνα, 03/03/2021
Αρ. Πρωτ.: 11223

ΘΕΜΑ: «Κατάρτιση ολοκληρωμένου καταλόγου ελέγχου για τις αιτήσεις επικύρωσης συμφωνιών εξυγίανσης»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παρ. 3 του άρθρου 72 ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 19 του ν. 4622/2019(Α' 133).
3. Τις διατάξεις του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση και μετονομασία Υπουργείων και καθορισμός αρμοδιοτήτων τους – Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119)
4. Τις διατάξεις του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
5. Τις διατάξεις του π.δ. 6/2021 «Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» (Α' 7).
6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Καταρτίζεται ως Παράρτημα, το οποίο προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης, ολοκληρωμένος κατάλογος ελέγχου για τις αιτήσεις επικύρωσης συμφωνιών εξυγίανσης, προσαρμοσμένος στις ανάγκες των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Άρθρο 2

Ο κατάλογος του Παραρτήματος του άρθρου 1 θα αναρτηθεί στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παράρτημα
Κατάλογος ελέγχου για τις αιτήσεις επικύρωσης συμφωνιών εξυγίανσης

Α. Στοιχεία αίτησης

Διάταξη	Στοιχεία αίτησης	Πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές
Άρθρο 45, παρ. 1, στοιχ. (α) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Ταυτότητα του οφειλέτη	<p>Ο οφειλέτης πρέπει να είναι πρόσωπο το οποίο ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα (άρθρο 32 παρ. 1).</p> <p>Εφόσον ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο η ταυτότητά του προσδιορίζεται με το ονοματεπώνυμό του, τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου, την κατοικία, τον αριθμό φορολογικού μητρώου και, εφόσον το πρόσωπο είναι εγγεγραμμένο στο ΓΕΜΗ, τον αριθμό ΓΕΜΗ.</p> <p>Εφόσον ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο η ταυτότητά του προσδιορίζεται με την επωνυμία, την έδρα του, τον αριθμό φορολογικού μητρώου και, εφόσον το πρόσωπο είναι εγγεγραμμένο στο ΓΕΜΗ, τον αριθμό ΓΕΜΗ ή επί αλλοδαπού νομικού προσώπου τα αντίστοιχα στοιχεία εγγραφής σε μητρώο.</p>
Άρθρο 45, παρ. 1, στοιχ. (β) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη όσο το δυνατόν πλησιέστερα στην αίτηση και πάντως όχι πέραν του τριμήνου, συμπεριλαμβανομένης της αξίας του ενεργητικού, καθώς και περιγραφή της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη και της θέσης των εργαζομένων, και περιγραφή των αιτίων και της έκτασης των δυσχερειών του οφειλέτη.	Η πληροφόρηση θα αντλείται από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 46, παρ. 1, στοιχ. (β), σε συνδυασμό με τα πλέον πρόσφατα ισοζύγια.
Άρθρο 45, παρ. 1, στοιχ. (γ) του ν.	Τα θιγόμενα μέρη, είτε ονομαστικά είτε με περιγραφή κατηγοριών χρεών, με βάση το αν τα	Θιγόμενοι θεωρούνται οι πιστωτές των οποίων επηρεάζεται κατά τη συμφωνία εξυγίανσης η νομική κατάσταση που είχαν πριν από την επικύρωση της συμφωνίας

4738/2020 (Α' 207)	χρέη έχουν γενικά ή ειδικά προνόμια, καθώς και τις απαιτήσεις ή τα συμμετοχικά δικαιώματα των εν λόγω μερών που καλύπτονται από τη συμφωνία εξυγίανσης.	εξυγίανσης (άρθρο 34, παρ. 1). Θιγόμενα πρόσωπα μπορούν να είναι επίσης οι μέτοχοι ή εταίροι του οφειλέτη.
Άρθρο 45, παρ. 1, στοιχ. (δ) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Οι κατηγορίες στις οποίες ομαδοποιούνται κατά το άρθρο 34 οι πιστωτές για τους σκοπούς της έγκρισης της συμφωνίας εξυγίανσης, και οι αντίστοιχες αξίες των απαιτήσεων και των συμμετοχικών δικαιωμάτων της κάθε κατηγορίας.	Πρέπει να αναφέρεται η αξία αφενός των απαιτήσεων που έχουν ειδικό προνόμιο και αφετέρου των λοιπών απαιτήσεων, δηλαδή τόσο των απαιτήσεων με γενικό προνόμιο, όσο και των εγχειρόγραφων (άρθρο 34, παρ. 1). Δεν αναφέρονται στο σημείο αυτό οι απαιτήσεις που δεν θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρεται και το ποσοστό συναίνεσης κάθε κατηγορίας πιστωτών που επετεύχθη.
Άρθρο 45, παρ. 1, στοιχ. (ε) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Τα μέρη, είτε ονομαστικά είτε με περιγραφή κατηγοριών χρεών, τα οποία δεν θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης, με περιγραφή των λόγων για τους οποίους προτείνεται να μη θιγούν τα εν λόγω μέρη.	Ενδεικτικά λόγοι για τους οποίους μπορεί να μη θίγεται μια απαίτηση ή κατηγορία απαιτήσεων είναι (α) να βρίσκεται σε τέτοια θέση η απαίτηση λόγω γενικού ή ειδικού προνομίου ώστε αν εθίγετο να παραβιαζόταν η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών (άρθρο 54, παρ. 3, στοιχ. β) ή (β) αυτό να επιβάλλεται από σπουδαίο επιχειρηματικό ή κοινωνικό λόγο (άρθρο 54, παρ. 3, στοιχ. δ). Δεν επιτρέπεται να θίγονται κατά τη συμφωνία εξυγίανσης (α) οι πιστώσεις που είναι εξασφαλισμένες με συμφωνία χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3301/2004 στο μέτρο που ικανοποιούνται από την ασφάλεια αυτή, εκτός αν συμφωνήσει διαφορετικά ο ασφαλειολήπτης (άρθρο 39 παρ. 2) και (β) κεκτημένα δικαιώματα σε επαγγελματικές συντάξεις (άρθρο 39 παρ. 4).
Άρθρο 45, παρ. 1, στοιχ. (στ) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Η ταυτότητα του ειδικού εντολοδόχου που τυχόν προτείνεται να διοριστεί.	
Άρθρο 45, παρ. 1,	Οι όροι του σχεδίου εξυγίανσης,	1. Ενδεικτική και όχι περιοριστική απαρίθμηση των πιθανών

<p>στοιχ. (ζ) του ν. 4738/2020 (Α' 207)</p>	<p>συμπεριλαμβανομένων ιδίως: α) της προτεινόμενης ρύθμισης του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη· β) της διάρκειας των προτεινομένων μέτρων εξυγίανσης, ανάλογα με την περίπτωση· γ) των τρόπων ενημέρωσης και διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργαζομένων, στο μέτρο που απαιτείται σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο· δ) τυχόν, των γενικότερων συνεπειών όσον αφορά την απασχόληση, όπως απολύσεις, μερική απασχόληση ή παρόμοιες· ε) κάθε νέας χρηματοδότησης η οποία αναμένεται στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης και του σκεπτικού της αναγκαιότητας της νέας χρηματοδότησης για την εφαρμογή του σχεδίου εξυγίανσης· στ) σκεπτικού στο οποίο εξηγείται γιατί η συμφωνία εξυγίανσης διαθέτει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης, καθώς και των αναγκαιών προϋποθέσεων για την επιτυχία του σχεδίου εξυγίανσης.</p>	<p>ρυθμίσεων του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη περιέχεται στο άρθρο 39 παρ. 1.</p> <p>2. Ο νόμος δεν ρυθμίζει τη διάρκεια των μέτρων εξυγίανσης με εξαίρεση την αναστολή των ατομικών και συλλογικών διώξεων των πιστωτών για ορισμένο διάστημα μετά την επικύρωση της συμφωνίας, σχετικά με την οποία προβλέπεται ότι δεν δεσμεύει τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές, καθώς και τους πιστωτές των οποίων η συναίνεση συνάγεται σύμφωνα με το άρθρο 35 για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από την επικύρωση της συμφωνίας (άρθρο 39, παρ. 1, στοιχ. η).</p> <p>3. Ενημέρωση και διαβούλευση με τους εκπροσώπους των εργαζομένων προβλέπεται ιδίως όταν (α) η συμφωνία εξυγίανσης προβλέπει ομαδικές απολύσεις (ν. 1387/1983, οδηγία 98/59/ΕΚ) ή (β) όταν κατά τη συμφωνία εξυγίανσης επέρχεται μεταβίβαση εργασιακής σχέσης σε άλλον εργοδότη λόγω μεταβίβαση επιχείρησης, εγκατάστασης ή τμήματος επιχείρησης ή εγκατάστασης (π.δ. 178/2002, οδηγία 2001/23/ΕΚ).</p>
<p>Άρθρο 45, παρ. 2 του ν. 4738/2020 (Α' 207)</p>	<p>Αν ορισμένα από τα στοιχεία του άρθρου 45 παρ. 1 δεν είναι γνωστά εν όλω ή εν μέρει σε εκείνον που υποβάλλει την αίτηση, ιδίως αν την αίτηση υποβάλλει</p>	

	πιστωτής, η αίτηση περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους δεν είναι γνωστά τα στοιχεία αυτά και τις σχετικές εκτιμήσεις εκείνου που υποβάλλει την αίτηση έστω και κατά προσέγγιση ή κατά πιθανολόγηση.	
Άρθρο 54, παρ. 5 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Το δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση που δεν έχουν προσκομιστεί σε αυτό όλα τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το βάσιμο της αίτησης ή που διαπιστώνει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν πρέπει να επικυρωθεί, αντί της απόρριψης της αίτησης να τάξει προθεσμία για την προσκόμιση εγγράφων, την παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τα έγγραφα, οι διευκρινίσεις ή η τροποποίηση πρέπει να υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο και η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το εικοσαήμερο.	

Β. Συνοδευτικά έγγραφα

1. Σε περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του:

Διάταξη	Έγγραφο	Πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές
Άρθρο 46, παρ. 1, στοιχ. (α) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Υπογεγραμμένη συμφωνία εξυγίανσης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στην περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του τα έγγραφα του άρθρου 46, παρ. 1 συνοδεύουν, με ποινή απαραδέκτου, την αίτηση επικύρωσης. 2. Η συμφωνία εξυγίανσης υπόκειται

		<p>στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου (άρθρο 42). Ως εκ τούτου, απαιτείται η ιδιόγραφη υπογραφή των συμβαλλομένων στο ίδιο ή σε περισσότερα πρωτότυπα (άρθρο 160 ΑΚ) ή η θέση εγκεκριμένων ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικό έγγραφο (άρθρο 25, παρ. 2 Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014). Δεν απαιτείται η υπογραφή από τους πιστωτές που παρέχουν τη συναίνεσή τους μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Κατ' εξαίρεση αν οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται με τη συμφωνία εξυγίανσης απαιτούν τη σύνταξη δημοσίου εγγράφου, η συμφωνία θα πρέπει να καταρτιστεί συμβολαιογραφικά, όμως το συμβολαιογραφικό έγγραφο μπορεί να αναπληρωθεί με δηλώσεις ενώπιον του δικαστηρίου.</p>
Άρθρο 46, παρ. 1, στοιχ. (β) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Χρηματοοικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, για την τελευταία χρήση, για την οποία είναι διαθέσιμες	Στην περίπτωση των κεφαλαιουχικών εταιριών, οι ως άνω χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από γενική συνέλευση.
Άρθρο 46, παρ. 1, στοιχ. (γ), άρθρο 34, παρ. 3 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Κατάσταση πιστωτών που φέρει ημερομηνία όχι προγενέστερη των τριών (3) ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας εξυγίανσης στο δικαστήριο	Στην κατάσταση των πιστωτών συμπεριλαμβάνονται όλοι οι πιστωτές, ανεξαρτήτως γενικών ή ειδικών προνομίων, οι απαιτήσεις των οποίων υπήρχαν κατά την ημερομηνία του προηγούμενου εδαφίου, έστω και αν δεν είναι ληξιπρόθεσμες. Πιστωτές από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις περιλαμβάνονται μόνο στο μέτρο που έχουν εκπληρώσει τη δική τους παροχή προς τον οφειλέτη ή που έχουν αξίωση αποζημίωσης μετά από υπαναχώρηση από τη σύμβαση. Πιστωτές θεωρούνται επίσης και όσοι έχουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που οφείλονται συμβατικά από την ημερομηνία του δεύτερου εδαφίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης των συμβάσεων.
Άρθρο 46, παρ. 1,	Έκθεση εμπειρογνώμονα	1. Στην έκθεση του εμπειρογνώμονα πρέπει (α) να εκτίθεται η γνώμη του

στοιχ. (δ), άρθρο 48 του ν. 4738/2020 (Α' 207)		<p>ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, ειδικότερα των παρ. 1 ή 2 του άρθρου 54 και των περ. α', β' και δ' της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, (β) να περιλαμβάνεται βεβαίωση του εμπειρογνώμονα για την ακρίβεια και εγκυρότητα της κατάστασης των πιστωτών που συνοδεύει τη συμφωνία εξυγίανσης, με ειδική μνεία των ενέγγυων πιστωτών και (γ) να επισυνάπτεται κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.</p> <p>2. Την επιλογή και τα κωλύματα διορισμού εμπειρογνώμονα ρυθμίζει το άρθρο 48, παρ. 2 και 3.</p>
Άρθρο 46, παρ. 1, στοιχ. (ε) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Βεβαίωση χρεών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης	Οι βεβαιώσεις πρέπει να έχουν εκδοθεί εντός μηνός πριν την υποβολή της αίτησης επικύρωσης.
Άρθρο 46, παρ. 2 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Λοιπά έγγραφα	Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται και από άλλα έγγραφα που στηρίζουν τα παρεχόμενα στοιχεία (όπως ενδεικτικά πρόσφατα πιστοποιητικά βαρών από το αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο, εκτιμήσεις αξίας ακίνητης περιουσίας, οικονομικές προσφορές σε πελάτες, εταιρικές ανακοινώσεις κλπ), βεβαιωμένα ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου τους από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου, όπου υπάρχει, και από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης του οφειλέτη. Τα έγγραφα αυτά μπορούν να προσκομισθούν και με τις προτάσεις κατά τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης.
Άρθρο 54, παρ. 5 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Το δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση που δεν έχουν προσκομιστεί σε αυτό όλα τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το βάσιμο της αίτησης ή που διαπιστώνει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν πρέπει να επικυρωθεί,	

	<p>αντί της απόρριψης της αίτησης να τάξει προθεσμία για την προσκόμιση εγγράφων, την παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τα έγγραφα, οι διευκρινίσεις ή η τροποποίηση πρέπει να υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο και η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το εικοσαήμερο.</p>	
--	--	--

2. Σε περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές

Διάταξη	Έγγραφο	Πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές
<p>Άρθρο 47, παρ. 1 του ν. 4738/2020 (Α' 207)</p>	<p>Αίτηση για την κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτώχευσης</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στην περίπτωση της συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές του οφειλέτη, συνυποβάλλεται στην περίπτωση που ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών επί ποινή απαραδέκτου αίτηση για την κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και έκθεση εμπειρογνώμονα. 2. Στην περίπτωση που η συμφωνία καταρτίστηκε χωρίς τη συμμετοχή του οφειλέτη, χωρίς αυτός να βρίσκεται σε παύση πληρωμών (σε μία από τις περιπτώσεις (β)-(δ) της παρ. 2 του άρθρου 34), δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης για την κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτώχευσης.
<p>Άρθρο 47, παρ. 1, άρθρο 48 του ν. 4738/2020 (Α' 207)</p>	<p>Έκθεση εμπειρογνώμονα</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η έκθεση του εμπειρογνώμονα πρέπει να εκθέτει τη γνώμη του ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, ειδικότερα των παρ. 1 ή 2 του άρθρου 54 και των περ. α', β' και δ' της παρ. 3 του ιδίου άρθρου. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται βεβαίωση του

		<p>εμπειρογνώμονα για την ακρίβεια και εγκυρότητα της κατάστασης των πιστωτών που συνοδεύει τη συμφωνία εξυγίανσης, με ειδική μνεία των ενέγγυων πιστωτών, στην οποία θα αναφέρεται ότι η βεβαίωση δίδεται βάσει των στοιχείων που τέθηκαν στη διάθεση του εμπειρογνώμονα, σύμφωνα με το άρθρο 48. Εφόσον καταστούν διαθέσιμα στον πραγματογνώμονα τα απαιτούμενα στοιχεία, θα πρέπει επιπλέον να επισυνάπτεται κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.</p> <p>2. Την επιλογή και τα κωλύματα διορισμού εμπειρογνώμονα ρυθμίζει το άρθρο 48, παρ. 2 και 3.</p>
Άρθρο 47 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Υπόλοιπα έγγραφα άρθρου 46	<p>1. Τα υπόλοιπα έγγραφα του άρθρου 46 συνυποβάλλονται με την αίτηση, εφόσον έχουν παρασχεθεί από τον οφειλέτη στους πιστωτές ή στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα.</p> <p>2. Σε περίπτωση ελλείψεων, το δικαστήριο δύναται να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης και να διατάξει να χορηγηθούν από τον οφειλέτη στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την πληρότητα της αίτησης εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της μη οριστικής του απόφασης.</p>
Άρθρο 54, παρ. 5 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Το δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση που δεν έχουν προσκομιστεί σε αυτό όλα τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το βάσιμο της αίτησης ή που διαπιστώνει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν πρέπει να επικυρωθεί, αντί της απόρριψης της αίτησης να τάξει προθεσμία για την προσκόμιση εγγράφων,	

	την παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τα έγγραφα, οι διευκρινίσεις ή η τροποποίηση πρέπει να υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο και η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το εικοσαήμερο.	
--	--	--

Γ. Ουσιαστικές προϋποθέσεις επικύρωσης

Διάταξη	Προϋπόθεση	Πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές
Άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Ο οφειλέτης πρέπει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα.	
Άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Ο οφειλέτης πρέπει να έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα.	Η έννοια του κέντρου κυρίων συμφερόντων δίδεται στο άρθρο 78 παρ. 3, καθώς και στο άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας.
Άρθρο 32 παρ. 1 και 2 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Ο οφειλέτης πρέπει να βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεών του κατά τρόπο γενικό ή να υφίσταται πιθανότητα αφερεγγυότητάς του, η οποία δύναται να αρθεί με την προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης.	
Άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Κατά κανόνα πρέπει να παρασχεθεί συναίνεση από τον οφειλέτη.	
Άρθρο 34 παρ. 2 του ν.	Δεν απαιτείται η σύμπραξη του οφειλέτη αν συντρέχει μία από τις	Οι προϋποθέσεις αναφέρονται μόνο στην αίτηση που υποβάλλεται από τους

4738/2020 (Α' 207)	<p>ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) εφόσον ο οφειλέτης βρίσκεται, κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε παύση πληρωμών ή, β) αν πρόκειται για κεφαλαιουχική εταιρία, εφόσον το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του οφειλέτη καταστεί κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και δεν έχει αποκατασταθεί τουλάχιστον στο ποσοστό αυτό εντός της διαχειριστικής χρήσης που ακολουθεί την ημερομηνία αναφοράς του ετήσιου ισολογισμού στον οποίο διαπιστώνεται ότι συνέτρεξε η περίπτωση αυτή, ή γ) αν ο οφειλέτης δεν έχει υποβάλει προς καταχώρηση οικονομικές καταστάσεις δυο (2) τουλάχιστον διαδοχικών διαχειριστικών χρήσεων, ή, δ) αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 3190/1955 (Α' 91).</p>	<p>πιστωτές του οφειλέτη. Η μη αναγκαιότητα σύμπραξης του οφειλέτη αφορά και την περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης μέσω μεταβίβασης επιχείρησης κατ' άρθρα 39 §1 ζ) και 64.</p> <p>Προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχει περίπτωση παύσης πληρωμών λαμβάνονται υπόψη τα τεκμήρια του άρθρου 77 παρ. 2.</p>
Άρθρο 35, παρ. 1 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	<p>Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, αποκλειστική αρμοδιότητα παροχής συναίνεσης σε συμφωνία εξυγίανσης για λογαριασμό του έχει ο διαχειριστής ή το όργανο διοίκησης του, ενδεικτικά, επί ανωνύμων εταιρειών, το διοικητικό συμβούλιο.</p>	<p>Σε περίπτωση μονομελούς οργάνου διοίκησης, η συναίνεση παρέχεται με την υπογραφή της συμφωνίας εξυγίανσης ή πληρεξουσίου για τον σκοπό αυτόν από εκείνον που αποτελεί το μονομελές όργανο. Αν υπάρχουν περισσότεροι διαχειριστές που κατά τον νόμο ή το καταστατικό δεσμεύουν χωριστά το νομικό πρόσωπο, αρκεί η σύμπραξη ενός από αυτούς. Αν υπάρχουν περισσότεροι διαχειριστές που κατά τον νόμο ή το καταστατικό δεσμεύουν από κοινού το νομικό πρόσωπο, απαιτείται η σύμπραξη</p>

		<p>όλων. Σε περίπτωση πολυμελούς οργάνου διοίκησης, όπως το διοικητικό συμβούλιο ανώνυμης εταιρείας, απαιτείται απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.</p>
<p>Άρθρο 35, παρ. 2 του ν. 4738/2020 (Α' 207)</p>	<p>(α) Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο απαιτείται απόφαση γενικής συνέλευσης εφόσον αυτό προβλέπεται από το νόμο ή το καταστατικό.</p> <p>(β) Αν όμως ο εμπειρογνώμονας κρίνει στην έκθεση της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 46 ότι η υπολειμματική αξίωση κατά της εταιρίας των εταίρων ή μετόχων, κατά περίπτωση, δεν θίγεται από την εφαρμογή της συμφωνίας εξυγίανσης, ιδίως ως προς τη μεταβίβαση εταιρικής περιουσίας ή κλάδου εκμετάλλευσης, η σύναψη και η εφαρμογή της συμφωνίας δεν προϋποθέτουν την με οποιοδήποτε τρόπο συναίνεση των μετόχων ή εταίρων κατά παρέκκλιση τυχόν αντίθετης καταστατικής διάταξης του οφειλέτη, εκτός εάν παρόμοια συναίνεση απαιτείται κατά ρητή διάταξη της κείμενης εταιρικής νομοθεσίας.</p> <p>(γ) Δεν απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των εταίρων ή μετόχων του οφειλέτη, ακόμα και για πράξεις που κατά την εταιρική νομοθεσία προϋποθέτουν τέτοια απόφαση, στις περιπτώσεις που κατά το</p>	<p>Ρητές διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας που μπορεί να προβλέπουν την ανάγκη λήψης απόφασης από τη γενική συνέλευση είναι ενδεικτικά οι διατάξεις του ν. 4548/2018 για την αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης, οι διατάξεις του ν. 4601/2019 που προβλέπουν την έγκριση εταιρικού μετασχηματισμού με απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων, καθώς και (σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά στην Ελλάδα) το άρθρο 23 ν. 4706/2020.</p> <p>Η απόφαση της γενικής συνέλευσης, όπου απαιτείται, δεν είναι αναγκαίο να ληφθεί πριν από την υποβολή της αίτησης επικύρωσης, αλλά μπορεί ακόμη και να παρέχεται μετά από την επικύρωση, εφόσον τίθεται ως αίρεση της ισχύος της συμφωνίας εξυγίανσης.</p>

	άρθρο 34 δεν απαιτείται συναίνεση του οφειλέτη.	
Άρθρο 34, παρ. 1 και 3-5, άρθρο 37 και άρθρο 54, παρ. 1 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Απαιτείται κατ' αρχήν η συναίνεση πιστωτών του που εκπροσωπούν αφενός περισσότερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων που έχουν ειδικό προνόμιο και αφετέρου περισσότερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) των λοιπών απαιτήσεων.	<ol style="list-style-type: none"> Κατά τον υπολογισμό των ποσοστών των συναινούντων πιστωτών δεν συνυπολογίζονται οι πιστωτές που δεν θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης. Θεωρείται ότι δεν θίγεται η απαίτηση ενός πιστωτή όταν, κατά τη συμφωνία εξυγίανσης, δεν επηρεάζεται η νομική κατάσταση που είχε πριν από την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τα ποσοστά των συναινούντων πιστωτών υπολογίζονται με βάση κατάσταση πιστωτών που επισυνάπτεται στη συμφωνία εξυγίανσης, μετά την αφαίρεση των μη θιγομένων πιστωτών. Η ημερομηνία που φέρει η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να είναι προγενέστερη των τριών (3) ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο. Στην κατάσταση των πιστωτών συμπεριλαμβάνονται όλοι οι πιστωτές, ανεξαρτήτως γενικών ή ειδικών προνομίων, οι απαιτήσεις των οποίων υπήρχαν κατά την ημερομηνία που φέρει η κατάσταση, έστω και αν δεν είναι ληξιπρόθεσμες. Οι απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση πιστωτών πρέπει να προκύπτουν από τα βιβλία του οφειλέτη ή να έχουν αναγνωριστεί ή να έχουν πιθανολογηθεί με απόφαση δικαστηρίου οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, ακόμη και με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η οποία να έχει κοινοποιηθεί στον οφειλέτη το αργότερο κατά την ημερομηνία που φέρει η κατάσταση. Στην περίπτωση της συμφωνίας χωρίς σύμπραξη του οφειλέτη, η κατάσταση των πιστωτών συντάσσεται με βάση

		<p>στοιχεία που αντλούνται από τις πλέον πρόσφατες δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, τα βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη, τα βιβλία και στοιχεία που διαθέτουν οι συμβαλλόμενοι πιστωτές, και αποφάσεις δικαστηρίων οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων που εκδίδονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.</p> <p>3. Για τις ανάγκες του υπολογισμού των ποσοστών των συναινούντων πιστωτών, δεν λαμβάνονται υπόψη οι πάσης φύσης απαιτήσεις υπό αίρεση.</p> <p>4. Πιστωτές από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις περιλαμβάνονται μόνο στο μέτρο που έχουν εκπληρώσει τη δική τους παροχή προς τον οφειλέτη ή που έχουν αξίωση αποζημίωσης μετά από υπαναχώρηση από τη σύμβαση.</p> <p>5. Πιστωτές θεωρούνται επίσης και όσοι έχουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που οφείλονται συμβατικά από την ημερομηνία που φέρει η κατάσταση πιστωτών μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης των συμβάσεων.</p> <p>6. Η συναίνεση των πιστωτών σε συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να παρασχεθεί και μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας που διεξάγεται όπως προβλέπεται στην κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 72 υπουργική απόφαση.</p> <p>7. Το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης θεωρείται ότι συναινούν σε συμφωνία εξυγίανσης, ακόμα και αν δεν την υπογράψουν, σε κάθε περίπτωση που πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις, χωρίς να απαιτείται</p>
--	--	---

		<p>η περαιτέρω διερεύνηση των όρων της συμφωνίας αυτής ή της ανάκτησης από πλευράς του αντιστοίχου φορέα ή των λοιπών προϋποθέσεων της παρούσας: α) η βεβαιωμένη βασική οφειλή του οφειλέτη προς το αντίστοιχο πρόσωπο ή φορέα κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης δεν υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, β) σύμφωνα με την έκθεση του εμπειρογνώμονα της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 46, το εν λόγω πρόσωπο ή ο φορέας δεν θα περιέλθει λόγω της εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες απαιτήσεις του κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης, από τη θέση στην οποία θα περιέλθει σε περίπτωση πτώχευσης, και γ) σύμφωνα με την έκθεση του εμπειρογνώμονα της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 46, οι βεβαιωμένες απαιτήσεις του συνόλου των εν λόγω προσώπων και φορέων κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης είναι ως ποσό μικρότερο από το σύνολο των απαιτήσεων των ιδιωτών πιστωτών.</p>
<p>Άρθρο 54, παρ. 2 του ν. 4738/2020 (Α' 207)</p>	<p>Συμφωνία εξυγίανσης, η οποία δεν έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν την πλειοψηφία των απαιτήσεων μίας από τις αναφερόμενες στο άρθρο 54 παρ. 1 κατηγορίες, δύναται να επικυρωθεί από το δικαστήριο και να καταστεί δεσμευτική έναντι της μη συναινούςας κατηγορίας εφόσον η συμφωνία εξυγίανσης πληροί</p>	

	<p>τουλάχιστον τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν περισσότερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και περισσότερο από πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο, β) οι μη συναινούντες θιγόμενοι πιστωτές τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σχέση με κάθε πιστωτή του οποίου η απαίτηση έχει ελάσσονα εξοφλητική προτεραιότητα, όπου αυτό προκύπτει βάσει της κατάταξής τους στην πτωχευτική εκκαθάριση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 167, γ) καμία κατηγορία θιγόμενων μερών δεν μπορεί, στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης, να λάβει αξία μεγαλύτερη της συνολικής απαίτησής της κατά του οφειλέτη, και δ) ειδικά για τις επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του ν. 4308/2014 (Α' 251), απαιτείται επιπροσθέτως η συμφωνία να έχει προταθεί από τον οφειλέτη ή να έχει τη συναίνεση του οφειλέτη.</p>	
<p>Άρθρο 54, παρ. 3, στοιχείο (α) του ν. 4738/2020</p>	<p>Πρέπει να πιθανολογείται ότι η συμφωνία εξυγίανσης διαμορφώνει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της</p>	<p>Για την πιθανολόγηση αυτή λαμβάνεται ιδίως υπόψη η έκθεση του εμπειρογνώμονα κατά το άρθρο 48.</p>

(Α' 207)	βιωσιμότητας της επιχείρησης του οφειλέτη, όπως αυτή αναδιαρθρώνεται βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης.	
Άρθρο 31 και άρθρο 54, παρ. 3, στοιχείο (β) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Πρέπει να πιθανολογείται ότι πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών κατά την έννοια του άρθρου 31.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η πλήρωση του κριτηρίου αυτού απαιτείται να εξετάζεται μόνο σε σχέση με πιστωτές των οποίων η συναίνεση συνάγεται ή δύναται να συναχθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 και όσους αντιτάσσονται στην επικύρωση της συμφωνίας είτε με την άσκηση παρέμβασης ενώπιον του δικαστηρίου, είτε με αρνητική ψήφο σε περίπτωση ηλεκτρονικής ψηφοφορίας ή, εναλλακτικά, αν ασκήσουν τριτανακοπή κατόπιν επικύρωσης. 2. Η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών θεωρείται ότι πληρούται, αν κανείς από τους μη συναινούντες πιστωτές δεν βρεθεί, βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης, σε χειρότερη θέση από τη θέση στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη. 3. Για την πιθανολόγηση αυτή λαμβάνεται ιδίως υπόψη η έκθεση του εμπειρογνώμονα κατά το άρθρο 48.
Άρθρο 54, παρ. 3, στοιχείο (γ) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Απαιτείται η συμφωνία εξυγίανσης να μην είναι αποτέλεσμα δόλου και να μην παραβιάζει διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, ιδίως του δικαίου του ανταγωνισμού.	Οι διατάξεις αναγκαστικού δικαίου που δεν πρέπει να παραβιάζει η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να προέρχονται είτε από τον ν. 4738/2020, είτε από οποιονδήποτε άλλο ουσιαστικό νόμο. Ενδεικτικά δεν επιτρέπεται να επικυρωθεί συμφωνία εξυγίανσης που θίγει κεκτημένα δικαιώματα σε επαγγελματικές συντάξεις (άρθρο 39 παρ. 4) ή που προβλέπει σύμπραξη επιχειρήσεων που απαγορεύεται κατά το άρθρο 1 ν. 3959/2011.
Άρθρο 54, παρ. 3, στοιχείο (δ) του ν.	Απαιτείται η συμφωνία εξυγίανσης να αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αποκλίσεις από την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης μεταξύ των πιστωτών επιτρέπονται για σπουδαίο επιχειρηματικό ή

4738/2020 (Α' 207)	μεταχείρισης τους πιστωτές, που βρίσκονται στην ίδια θέση.	κοινωνικό λόγο που εκτίθεται ειδικά στην απόφαση του δικαστηρίου ή αν ο θιγόμενος πιστωτής συναινεί στην απόκλιση. Ενδεικτικά, δύνανται να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης απαιτήσεις πιστωτών της επιχείρησης του οφειλέτη, η μη ικανοποίηση των οποίων βλάπτει ουσιωδώς τη φήμη της ή τη συνέχιση της επιχείρησης (ενδεικτικά: ουσιώδεις προμηθευτές, καταναλωτές) απαιτήσεις, η εξόφληση των οποίων είναι αναγκαία για τη διατροφή του πιστωτή και της οικογένειάς του, καθώς και εργατικές απαιτήσεις. 2. Για την κρίση σχετικά με την πλήρωση της προϋπόθεσης αυτής λαμβάνεται υπόψη η έκθεση του εμπειρογνώμονα κατά το άρθρο 48.
Άρθρο 54, παρ. 3, στοιχείο (ε) του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Στην περίπτωση που η συμφωνία εξυγίανσης έχει καταρτιστεί χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34, απαιτείται είτε να συναινέσει ο οφειλέτης, είτε να προκύπτει από την αίτηση και ιδίως από την έκθεση του εμπειρογνώμονα ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν θα καταστήσει τη νομική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη χειρότερη από εκείνη στην οποία θα βρισκόταν χωρίς τη συμφωνία.	Η συναίνεση του οφειλέτη θεωρείται ότι έχει δοθεί, εάν, έως και τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης, δεν ασκήσει παρέμβαση κατά της αποδοχής της.
Άρθρο 54, παρ. 4 του ν. 4738/2020 (Α' 207)	Δεν επιτρέπεται η επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης αν πιθανολογείται ότι δεν αίρεται με αυτήν η παύση πληρωμών που τυχόν υφίσταται.	
Άρθρο 54, παρ. 5 του ν.	Το δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση που δεν έχουν προσκομιστεί σε αυτό όλα	

4738/2020 (Α' 207)	τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το βάσιμο της αίτησης ή που διαπιστώνει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν πρέπει να επικυρωθεί, αντί της απόρριψης της αίτησης να τάξει προθεσμία για την προσκόμιση εγγράφων, την παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τα έγγραφα, οι διευκρινίσεις ή η τροποποίηση πρέπει να υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο και η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το εικοσαήμερο.	
-----------------------	--	--

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ**

**Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Τμήματος Γραμματείας**

Γεωργία Σκορδά